

GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACTIUNEA ȘI ADMINISTRATIUNEA:
BRAȘOVŪ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ZI.

Pe unu an 12 flor., pe șese luni 6 flor., pe trei luni 3 flor.

România și străinătate:

Pe an 40 fr., pe șese luni 20 fr., pe trei luni 10 franci.

SĂ PRENUMERĂ:

la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

ANUNCIURILE:

O seriă garmondă 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Soritori nofranoate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrămit.

Nr. 220.

Joi 3 (15) Octomvre.

1885.

Nou abonament

la

„Gazeta Transilvaniei“.

Cu 1 Octomvre st. v. 1885 se începe unu non abonament, la care invităm pe toți onorații amici și sprijinitori ai foiei noastre.

Prețul Abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:

pe trei luni 3 fl.
„ șese „ 6 „
„ unu an 12 „

Pentru România și străinătate:

pe trei luni 10 franci
„ șese „ 20 „
„ unu an 40 „

Rugăm pe domniii abonenți, ca să bine-voiască a-și reînoui de cu vreme abonamentul, ca să nu se întrerupă expedițiunea țiarului.

Domniii ce se voru abonă din nou să binevoiască a arăta și posta ultimă.

•Administrațiunea •Gazetei Transilvaniei•.

BrașovŪ, 2 (14) Octomvre 1885.

Proiectul de adresă, prin care răspunde majoritatea Reichsratului din Viena la discursul tronului, indică în modu foarte pronunțat începerea unei noue faze a constituționalismului în Austria.

Pentru întâia oară de când există acestu Reichsrath se desvôltă într'unu actă atât de însemnată o programă federalistică în sensul adevărat al cuvântului. Ce e dreptu, proiectul de adresă alu majorității evită cu ôcreare sfială întrebuițarea cuvântului „federalismu“ și „federalisticu“, dar ceea ce propune ca problemă de deslegat nu este alta decât organizațiunea statului pe base federalistice.

Intr'unu pasagiu alu adresei, compusă de deputatul cehu Zeithammer, arată, care este credeul majorității, ținându: „conduși fiindu de convicțiunea că unitatea imperiului este cea mai necesară condițiune a puterii sale în afară și a bunăstării și prosperării țerilor și popórelor sale, majoritatea mai are încă și acea convingere, că printr'o desvôltare organică a autonomiei regatelor și țerilor, ce se rađimă pre aceleași base, puterea și țaria imperiului voru întâmpină cea mai mare și cea mai durabilă promovare; de aceea amu ascultat cu mulțămire și cu liniște plină de încredere cuvintele Maiestății Vóstre că este problema guvernului Vóstru, ca pe lângă păstrarea unității imperiului să se deă tuturor țerilor și popórelor Vóstre aceeași îngrijire a intereselor lor spirituale și materiale. Așteptăm dar cu încredere ca guvernul Maestății Vóstre să esecutive fără rezervă egala îndreptățire a tuturor popórelor pe tărâmul instrucțiunei precum și în toate privințele vieții publice.

Dacă vomu asemăna acestu credeu politicu cu cunoscutele frase centralistice din proiectul de adresă alu minorității, care nu vorbesce decât de unitatea imperiului și de germanismu și care se declară fățiș în contra unei lărgiri a autonomiei țerilor, trebuie să dăm dreptate organului vienesu, care susține, că adresa partidei dela putere este „celu dintăiu programă federalistă comunu alu întregii majorități.“

Deosebirea între cele două proiecte este dér

mare și de sigur că atât în decursul discușiunei asupra adresei cât și mai târziu ne putem aștepta la nisce conflicte înverșunate între majoritatea „autonomistă“ și Nemții centraliști. Caracteristicu este, că adresa majorității abia atinge cu câteva frase cestiunea gravă a reînnoirii pactului cu Ungaria ținându că acesta reînnoire trebuie să se facă după dreptate și echitate, ér cât pentru situațiunea esterióră nici amintire nu face de alianța cu imperiul germanu, pre când adresa minorității cere apriat că acesta alianță să fiă cultivată și întărită.

Mai departe se deosebesc vederile majorității și minorității și cu privire la cestiunea economică, financiară și industrială. Privilegiul băncii austro-ungare să se reînnoiască — ține majoritatea — sub condițiunea, ca interesele atât ale imperiului cât și ale părților lui și ale populațiunei agricole și industriale să fiă respectate.

Avemú dér prospecte de a vedé bancnote tipărite pe o parte în mai multe limbi ér pe cealaltă parte? — voru rămâne numai cu tectu unguerescu. Tisza și soți potú fi liniștiți. Până când?

In întru și în afară se prepară evenimente de cea mai mare gravitate, cari dau întrebării acești o însemnatate actuală.

UNIREA BULGARILORŪ.

Telegramele cele mai noue:

FilipopolŪ, 12 Octomvre. Dela granițe vine scirea, că Turcii concentreză trupe la Ueschiub, unde în zilele din urmă s'au trimisú întăriri. Alegerea punctului de concentrare, care se află egalú depărtatú de granița sêrbescă ca de cea bulgară, ne face să admitemú, că comanda militară turcescă pregătesce de aci unu atacú seu că ia măsurú și pentru unu atacú dușmanú. Bulgaria sub nici o condițiune nu va lua ofensiva, și anume nici în contra Serbiei, nici în contra Turciei. — In casú că s'ar sancționa unirea, atunci își va ține ședințele „Golemo Sobranje“ (Sobrania mare) în FilipopolŪ, ér în viitorú alternativú când la Sofia, când la FilipopolŪ. — Scirile cele mai multe din Rumelia ostică nu corêspundú faptelor. Anume e neadevărátú, că armata n'are munițiune, că soldații suntú réu îmbrăcați și că, deórece se cheltuesce cu armata pe 600,000 fr., e lipsă de bani. Starea financelor bulgare e tórte bună și ce privesce întreținerea armatei, populațiunea se întrece în jertfe patriotice, majoritatea oficerilor ostrumelicí servesce fără léfă. — La 15 c. v. se întrunesc Sobranja în Sofia, ca să resolve afaceri curatú bulgare. — Oficerii ruși din Rumelia s'au dusú la Sofia, din ordinul guvernului lorú, rămânendu acolo, până la alte dispoșiții, sub ordinele fostului ministru de rêsboiu Cantacuzen. Katkoff și-a anunțat sosirea sa în Rumelia ostică, ca corespondentú alú țiarului „Moskowskija Wiedomosti.“

NișŪ, 12 Octomvre. Erí nópte au năvălitú 60 de bandiți muntenegreni, mai alesú trimiși de-ai lui Peco Pavlovič, din Bulgaria pe teritorul sêrbescú. Fiindú urmăriți, au luatú drumulú îndêrêptú spre Bulgaria. — Mișcările trupelorú au începutú în direcțiunea Ak-Palanciei și Leskovatzului. Guvernul bulgarú este în fêbere, deórece locuitorii Sofiei fugú de Sêrbi la Rilo. Peste nópte au fostú alarmate câteva strade prin scirea, că armata sêrbescă ar fi trecutú granițele și se află în depărtare de doué ore de Sofia. Guvernul are intențiunea să chiepe pe principele îndêrêtu dela FilipopolŪ. — Emigranții sêrbi Peco Pavlovič și Pasič au datú o proclamațiune cãtră Sêrbi provocându-i la revoluțiã. Pasič adună în Vidinú voluntari și promite că va sprijini cu ei revoluțiunea. Cele dintăiu esemplare din proclamațiune s'au găsitú în Zaicarú. — Tóte 5 regimentele de cavaleriã au fostú inspectate de regele. Re-

serviții, cari avéu cai rîi, au fostú înșirați în infanteriã. Erí a datú regele unu dejunú în onórea divisiiei Șumadijei, care părăsesce ađi tabêra.

Sofia, 12 Octomvre. Precum se anunță din FilipopolŪ, se forméză acolo unu corpú de amazóne sub comanda eroinei d-na Vlasta. — In satulú bulgarú Iassenovac nu e nici unu soldatú bulgarú. Din contră, în districtulú sêrbescú dinspre Vidinú a sositú unu transportú de 400 de cai, ce se impartú între țerani sêrbi cu ordinulú, să stea gata de marșú spre granițele bulgare. — Sêrbulú Petranovič, fiindú doveditú ca spionú sêrbescú seu agentú secretú alú lui Carageorgevič, a fostú isgonitú de aci. Pe intréga granița dintre Timocú și Pirotu nu se află nici unu soldatú bulgarú. Atitudinea guvernului princiarú față cu Serbia e mai multú decâtú corectă.

BelgradŪ, 11 Octomvre. Comandantul artileriei de fortărețã a fostú chematú la NișŪ, ca să pună în stare de apêrare fortărețã NișŪ cu împrejurimile (Gorița și MramorŪ). Artileria de fortărețã se va trimite la NișŪ încă în sêptemâna acéstã, munițiunea necesară se trimite din Kragujevatz. Unu nou batalionú de artileriã de fortărețã se combină cu actuala companiã. — Turcii s'au întăritú în față Prepolazului, ca să își aibă asigurată linia feratã Skoplje-Mitrovița. — Guvernul bulgarú se silesce să se înțelêga cu celú sêrbescú. Caravelov a rugatú pe Garacianin într'o scrisóre, ca să nu 'ntreprindă Serbia nimicú în contra Bulgariei, căci altmintrelea Bulgaria e perdutã. Bulgarii nu se vorú lupta contra Sêrbilorú, ci se vorú retrage dinaintea ori-cărei armate sêrbescí. Acéstã declarațiune a produsú aci mare senzațiune. E îndoiálã însă, că Caravelov își va ține cuvântulú. — Se póte admite ca sigurú, că Serbia nu va face nimicú înainte de încheierea conferinței. Ce e dreptú, Sâmbăta viitoré tóte trupele vorú fi gata la locú, dar nici unu omú nu va trece granița înainte de a se sci, dacă conferința s'a gânditú și la Serbia. Numai atunci se va decide ce e de făcutú. In casú când hotărîrile coaferinței nuș vorú corêspunde așteptărilorú regelui Milan și guvernului seu, o acțiune a Serbiei se póte admite ca sigurã. — Intre Garacianin și ambasadorulú grecescú Nassos s'au schimbatú multe depeșe, de unde se deduce, că Serbia și Grecia negociézã în privința unei procederi comune în cestiunea ostrumelică. Se vorbsce chiar, că s'a fi și subsemnatú tractatulú despre acéstã cooperare în Atena. Unu țiarú anunță, că puterile vorú adresa o notã colectivã Serbiei și Greciei provocându-le să se desarmeze și că acéstã notã ar fi fostú deja subscisã de Austro-Ungaria.

Atena, 12 Octomvre. Erí a demonstratú o mulțime de poporú, între care mai cu sémã delegați d'ai colonielorú grecescí în Turcia, și a cerutú mobilizarea și rêsboiulú. Delyannis vorbi cãtră poporú, constatã greutatea situațiunei, care silesce pe Grecia să își mobilizeze trupele, dar refusã a da lămuriri despre intențiunile guvernului. — Fôia oficialã publicã ordonanta de mobilizare. Pentru întregirea efectivului, acei soldați, cari și terminã serviciulú, se reținú sub stéguri și se mai convócã alte trei clase de etate, prin urmare cinci clase cu totulú, care în cinci zile să fiã la corpurí.

ConstantinopolŪ, 12 Octomvre. Erí au plecatú cu trenú separatú la Adrianopolú 1200 de ómeni și 30 de cai. Urmézã alte transporturi

UeschiubŪ, 12 Octomvre. Garnisóna din Salonisú sosescé mâne aci, poimâne o parte plécã la Camarovo, cealaltã la Pristina. Cumanovo și defileulú dela Giljane se fortificã tare. In Salonicú au rêmású numai doué companii de nisaní.

Roma, 12 Octomvre. In cestiunea balcanicã se dá următorulú comunicatú ofibiosú: Scirile cele mai noue din Serbia și Grecia au provocatú între cabinetele europene mare nedumerire. Cu tóte silințele puterilorú d'a menține pacea, totuși nu potú nega, că statele balcanice potú provoca din momentú în momentú mai mari încurcãli prin manifestări politice și înarmări rêsboinice. Situațiunea este seriósã și plină de pericule.

BerlinŪ, 12 Octomvre. — „Darmstädter Anzeiger“ publicã o vorbire, ce a adresatú o prințulú Alessandru alú Bulgariei mai multorú fruntași bulgari. Principele ție între altele; „La casú când conferența n'ar recunósce

unirea bulgară, sunt gata a căde pe câmpul de luptă pentru idee. Său va rămâne unită Bulgaria, său osămintele mele voru fi îngropate în această țară. Nu mă plecă nici dinaintea voinei Europei, decât acesta este contra noastră, nici nu mă voiu da îndărăt dinaintea armelor turcesci. Europa și Turcia se vedă, ca o națiune însuflețită de-o idee sfântă pōte deveni unu dușman teribil. Dacă Rusia este mai multă contra persoanei mele deață a unirei, atunci sunt gata a abține.*

Cestiunea bulgară și România.

Cetim în „Națiunea“ următoarele:

•Evenimentele ce se pregătesc în partea dreptă a Dunărei, la hotarele statului nostru, merită luarea noastră aminte cu multă mai multă decât credū unii din confracții noștri. Formarea unui principat puternic în triunghiul balcanic cu o populațiune omogenă compactă, bogățiile naturale ale statului său și mai ales importanța lui politică în deslegarea cestiunilor orientale voru face, că atențiunea și interesul marilor puteri se voru îndrepta cu deosebire asupra lui. Pentru ca să contracareze influența rusescă în peninsula, este mai multă decât probabil că Anglita, Germania și chiar Austria voru face statului bulgar tot felul de concesii, adesea în paguba intereselor noastre cele mai scumpe. Atunci regatul român va cădea în al doilea rang și pōte mai jos; statul prin eselență favorizat de marile puteri ale Europei va fi Bulgaria, nu dōră din cauza dragostei ce această națiune inspiră cabinetelor apusene, ci din frica de-a lăsa un câmp liber intrițiilor diplomației rusesci.

În 1878, amū avutū una din cele mai frumoșe ocașii, ca să reparăm greșele ce făcuserăm pe timpul campaniei. Este adevărat, că retrocesiunea Basarabiei era hotărâtă în mod irevocabil, dēr pe de altă parte se șcie, că împăratul Alexandru II era dispus a face pentru această cele mai mari sacrificii. Cereți ori cătū, țiceau reprezentanții puterilor adunați în congres, vi se va da; dēr nu stăruiți în păstrarea unui ținut, a cărei înapoere cătră Rusia este neapărată. În loc de a cumpni situațiunea în realitatea ei, guvernul nostru, prea mult zelos de popularitatea sa, rămase surd la tōte propunerile ce i se făcūră. Atunci Rusia ne luă Basarabia dându-ne în schimb acelu petec din Dobrogea, fără hotare determinate și fără despăgubiri bănesci îndestulătoare. Șicanele, la cari au fost espusi în urmă toți cei ce procuraseră provisiuni armatei rusesci, sunt cunoscute și prospete în memoria tuturor. În circumstanțe analoge, marele Cavour a trebuit să facă sacrificii dureroșe, a perdut Nizza și Savoia; dēr a știut să câștige patriei sale Lombardia intrăg și deosebit de această, simpatia Franciei, care i-a fost așa de fecundă în rezultate fericite. Dacă reprezentanții noștri din congres arū fi știut să ne apere interesele ca patrioi în adevăr luminăți, ni s'ar fi dat de sigur districtul Vidinului, care pe atunci era ocupat de noi și a cărei populațiune este mai tōtă românescă. Prin această amū fi despărțit Bulgaria de Serbia, lucru care convenea de minune tuturor puterilor, pentru cari unirea acestor două țeri era un subiect de temere.

Astăzi guvernul colectivist are o ocașie de a repara o parte din greșele sale. Fruntaria noastră despre Bulgaria este cătū se pōte de rea, încătū nu se găsesc nici chiar puncte pentru aședarea pichetelor noastre. Acastă lipsă de hotare bine determinate va fi

o cauză nesfârșită de neînțelegeri între noi și statul limitrof. Pōte că în cele din urmă acest diferend se va sfârși prin cutropirea Dobrogei de cătră Bulgaria. Momentul este foarte serios. Bulgaria unită cu Rumelia va forma un stat, care va avea sprijinul Rusiei și totdeodată p'alu celorlalte puteri doritoare de-a contrabalansa influența rusescă în peninsula balcanică. Pēdendū țermul de mare ce avem astăzi, ne mai avēndū nici o bucată de pământ la gurile Dunării, închiși la apus de Ungaria, a cărei economiă națională, fiind identică cu a noastră, este prin urmare vrășmașa noastră cea mai neimpăcată, — ce interese vomū mai reprezenta noi?

Este dēr neapărată nevoia de o rectificare de fruntarii de partea Bulgariei.

SCRILE DILEI.

Ni se scrie din Orăștia cu data 13 Octomvre: „Afacerea cu stindartele s'a îngroșat. Contra d-lui adv. Samuil Popū, care ca comandante superior al pompierilor din acest oraș a dat voi ca să se arboreze, cu ocașiea festivităților corpului de pompieri, pe lângă stegul unguresc și cel românesc și săsesc, s'a pornit cercetare criminală. Ciudat lucru este, că același vice-spanū, care a ordonat delaturarea stindartelor fără scirea comandantului pompierilor, întentă acum proces criminal contra d-lui Popū pentru că „s'au delaturat stindartele.“ Adevărată logică de pașă unguresc. — Astăzi s'au confiscat, la ordinul lui Horvath, tōte stegurile căte s'au folosit cu ocașiea sērbătorilor pompierilor.“

—0—

O colecțiune de cele mai frumoșe covore și pături țesute de țerancele din Șeica mare sub supraveghierea contesei Bethlen pe rēsbōiele lor primitive, atrage atențiunea generală la espozițiunea industrială internațională din Paris și de curēndū a fost esaminată și de ministrul frances de comerț Legrand. „Bulletin Officiel“ dela 2 Octomvre n. laudă foarte mult producțiunile din Șeica mare.

—0—

Pentru jubileul ministrului-președinte Tisza se pregătesc două albumuri ca prezent din partea Clușului și comitatului Clușiu. Pe albumuri vorū figura, pe o parte emblema familiei Tisza, și pe alta emblema Clușului. Sē nu uite „patrioții“ două lucruri: pe partea întâiu se se adauge și un sobolū, ēr p'a doua o ferēstră spartă.

—0—

Comitatul Sătmăruului a hotărît, în congregațiunea dela 8 Octomvre n., ca pentru societatea de maghiarisare „Szechenyi“ să se ia o dare de 1%. În contra propunerii a vorbit preotul român Pelle. O asemenea dare e curat jaf.

—0—

Urșii, lupii și porcii sălbatici au devenit o adevărată calamitate pentru Ardélū. În fiecare zi amū putē înregistra pagube cauzate de aceste fiare și cu tōte astea administrațiune nici o măsură nu ia, ca să curețe locurile de ele. N'ar putē ministrul Tisza să nu mai persecute pe bieții soboli, pe cari nu'i vede și nu'i găsesce, ci să dispună a se lua mēsură în contra fērelor, care l'arū putē băga odată în nabādai?

—0—

Industriașii, cari au fost în 5 Octomvre n. la țergul din Orăștia, nu 'și-au putut scōte nici cheltuielile de drum, atātū de mare e lipsa de bani și prin urmare și de cumpăratori.

Din Vințul de sus se comunică, că culesul viilor se va începe la 26 Octomvre n. Strugurii din acest an sunt de o calitate așa de bună, cum n'au mai fost dela 1866, în cantitate deși nu sunt pre mulți, totuși sunt destui. Culesul s'a amānat numai pentru ca mustul să fiă mai bun și mai cu preț, după ce recolta cerealelor este foarte slabă.

—0—

Demetriu Popovic, distinsul artist român în cânt, baritonist al Curții Regale din București și membru la Opera din Viena, va da în curēndū un concert în Brașov, convins fiind că publicul de aici scie încuragea totdeuna arta. Un afiș special va anunța ziua și programul.

—0—

Duminecă s'a sfințit cu mare pompă noua biserică Domnița Balașa, unul din cele mai frumoșe monumente din București. Serviciul divin a fost oficiat de I. P. S. Mitropolit primat. Lume multă, din tōte treptele societății, biserica va sta 15 zile neintreput deschisă pentru credincioși.

„Irredenta română“ în congregațiunea comitatului Caraș-Severin.

Sub titlul acesta mai primim dela un alt d-nu corespondent următoarele amărute:

În Congregațiunea Comitatului nostru ținută în Lugoș la 1 Octomvre a. c., precum veți fi aflat, a venit pe tapet și „Irredenta română“ în raportul vice-comitetului. Era de lipsă această, se înțelege, căci deocamdată irredenta e calul de călărit al compatrioților, trebuie și aici și mai ales aici, justificată starea excepțională de care ne bucurăm noi Români, esclusiva populațiune a comitatului. Trebuie să se resēmă din tōtă țera periculul, ce l'a produs „irredenta“, căci altfel guvernul vine în perplexitate de a nu mai găsi temeiuri apăsărilor cu cari ne obiăduesc.

Iată cum a decurs lucrul:

În raportul vice-comitetului este un pasagiu în care se accentuează cu mare greutate periclitarea siguranței și liniștii publice prin „irredenta română.“ Deocamdată însă asigură vice-comitele congregațiunea, că până acuma nu a aflat încă nici o legătură între făuritorii proclamațiunii și între poporul din acest comitat, dar fiind cercetarea în curgere, va raporta în congregațiunea proximă despre rezultatele ei.

Di Mihail Bejan, un român de altfel, dar notar public, funcționar unguresc, om instărit din meseria sa, află de lipsă a face la raportul vice-comitetului unele observări neesențiale cu privire la cauzele sanitare scolare, apoi cu o hotărare și o lăpdare de sine vrednică de o cauză mai momentosă, reveni la paguba de irredenta, că se-și facă datoria, pentru care era înscenată tōtă pașirea dsaie. Dui dīse:

„Irredenta română a vătămăt cu provocările sale simțului patriotic al Românilor, cari nu pentru bani său alte avantaje, ci curat din iubire ține la această patriă, cari alătura cu Ungurii s'au luptat pentru libertatea și independența ei; căci când guvernul imperial a provocat pe grăniceri în contra Ungurilor, poporul român cu Ungurii s'a luptat umăr la umăr, cari și dinastiei și tronului pururea a fost credincios etc., de aceea cu scārbă și indignațiune desaprōbă pasul irredentei, și asigură pe dl vice-comite că pōte fi sigur de spriginul său și al fie-cărui român în cercetarea criminalilor irredentiști.“

Vice-comitele încă e de părere, că poporul român e cu mult mai blând și pacinic, decât se face legătură cu irredenta, dar dīce dsa, pot fi între Români din acest comitat unii rătăciți, pre cari îi va urmări și îi va da justiției spre pedepsire.

După acestea luând cuvēntul bravului nostru *Bredicanu*, dīse:

„Enunțațiunea d-lui Bejan nu m'ar fi îndemnat să iau cuvēntul, căci națiunea română, nici nu are

FOILETONŪ.

Literatura haiducescă.

de A. D. Xenopol.

Deși mișcarea noastră literară este în destul de restrânsă, totuși sunt unele ramuri ale ei cari, deși foarte gustate de o clasă numărōsă a poporului, au rămas aproape necunoscute de așa numita societate cultă. Între aceste ramuri necunoscute socotim, că cea mai însemnată este literatura haiducescă.

Există anume o mulțime de scrieri, cari se indeletnicesc cu viața haiducilor, a acelor figuri rēsbunătoare a nedreptății sociale și politice din vremile privilegiilor, figuri pe cari poporul românesc le adăpōstea la sinul său în epoca împilării turcesci și grecesci.

Enumărăm următoarele povestiri haiducesci, cari ne au trecut prin mână: 1) Haiducul Tandură, 2) Iancu Jianu, 3) Bujorū, căpitan de haiduci, 4) Mōrtea lui Bujorū, 5) Bostanū, haiduc național, 6) Ioanū Tunsu, 7) Ghiță Cătănuță, 8) Corbea, nuvelă originală, 9) Ceaușū, hoțul Moldovei, 10) Grozea, mare haiduc național,

11) Codrea, un mare haiduc național, 12) Tălăriile banditului Mihail Bunea, 13) Mina haiducesa.*

Din acestea, numerele 1—7 sunt scrise de d. P. Macri, 8—9 de d. Stefan Stoenescu, 10—12 de un anonim P. și 13 de d. George Baranzi. Deși alcătuite de autori deosebiți, caracterul tuturor acestor istorii este unul și același: descrierea împilărilor și nedreptăților suferite de poporul român dela Grecii și Turcii, cari jefuiră, țera și punerea în lumină a unor individualități puternice, cari suferiseră câte o nedreptate deosebită de mare și cari se hotărāscură a se arunca în naiducia, pentru a rēsbuna asupra clasei injuria suferită dela individ. Istoriile sunt țesute cu o intrigă de obicei foarte simplă, din care voim să dăm aici analiza câtorva:

În Corbea, d. Stoenescu întâlnește pe un țeran voinic și iubit de tōte satele de prin prejur, pentru voinicia lui, care iubesc pe fca unui boeraș d. Arhondărescu.

Un grec însă Varicos, devenit din bragi mare proprietar, voiesce să ia de soț pe frumoșă Maria.

Părinții, cari se uitau numai la bogăția viito-

rului soț, înșală pe copilă cu vestea năprasnică adusă de un serv, pus la cale dinainte, despre mōrtea lui Corbea, și fata, după ce leșină și apoi se liniștesce, este nevoită să urzeze la altar pe dihania de grec. Corbea ajunge însă în sat tocmai când se făcea nunta, pândesc pe ferestră și vedend pe grec la picioarele iubitei lui într'o cameră laterală, sare pe ferestră, scōte un pistol și ucide pe Varicos, fapt care-l împinge în naiducia.

Grozea rămăsese orfan de părinți numai în vērșă de 14 ani, fără nici un ajutor. Era iarnă și bietul copil n'avea ce mânca. Se duse deci la arendașul moșiei, un grec înalt, spātos, cu barba roșă și ochii mici, și îi ceru ajutorul său și mai ales ceva de mâncare. Grecul îi răspuse cu cruțime: „Nu ești bun de muncă și nu ești rudă cu mine,“ și ordonă să-l dea afară. El găsesce în sfârșit adăpost la un țeran Toma, care avea o copilă ca de 9 ani. Trăind Grozea mai mult timp în casa lui Toma, el începu să iubescă copila și să fiă iubit de ea. Grecul Megalichades reclamase însă pe sătenii și aceștia fuseseră osândiți la nisce sume nedrepte, pentru cari li se vënduseră vitele.

Acastă neomenie redeșteptă în mintea lui Grozea alungarea lui din casa boerescă, atunci când rămăsese orfan și el rēscōl pe țeran contra lui Megalichades. Acesta

*) Cele mai multe apărute în editura Cucu din București.

DIVERSE.

Unu rēmășagă curiosă. — Două dōmne dintr'unu orașu din Franca s'au prinsu sē vorbescă repede și sē vadă, care din ele va pronunța mai multe cuvinte intr'unu spațu de timp hotărît. Tōte amicele se aflau presente și din nenorocire, apucate fără indoială de contagiune, turburată cu șoptele lor ședința in timp de mai bine de o jumătate de oră. Fiecare din cele două companiōne a vorbitu trei ore succesiv. Una din cele două dōmne a pronunțat astfelu 203,560 cuvinte, reprezentându 1,252,864 litere. Acēstă dōmnă cetea unu foiletonu de Eugène Sue. Cealaltă a pronunțat, in același timp, 293,611 cuvinte, reprezentându 1,710,715 litere, adică cu o a treia parte mai mult! Juriul însē a observat, că acēsta din urmă n'a putut reuși sē vorbescă cu o iuțelă așa de mare decâtu dīcându, mai jumătatea timpului, rēu de amicele sale. Rivala sa a protestat și a pus rēmășagă 1000 lei că, pe acestu teren, ea va vorbi mai iute decâtu adversara ei. O a doua încercare se va face.

**

O fatală greșelă comisă de unu medic. — Unu evenimentu tragicu a impresionat intr'unu modu forte viu o parte din populația orașului Nimes, serie *V'Italie*. Etă faptele; O dōmnă Rassignier se presintă, acum câteva, țile la doctorul Peladn, din stada Vierge, ca sē-lu cōsulte in privința unei indispozițiōni, de care suferea de cātva timp. Tēnērul medicu scōse dintr'unu dulap o cutiă ce conține nisce prafu și o dete bolnavei. D-na Rassignier gustă din acestu prafu și gāsindu-lu amarū dīse doctorului că nu-lu poate lua. Doctorul îi rēspunse: »Nu te teme de nimic, acestu prafu nu pōte fi decâtu de unu efectu salutaru«, și, pentru ca sē dea a sancțiōne cuvintelor sale, elu însuși inghiți o dosă ore-care din acelu prafu. Dōmna 'lu salută și eși. Apropiindu-se de locunța ei, ea fu cuprinsă d'odată de unu rēu și cădu. Vecinii se grăbiră sē-i vină in ajutoru și o transportară la domiciliul ei; medicul celu mai din apropiere, d. Casimir, fu chematū îndată. După o scurtă cercetare el constată primele simptome ale unei otrăvirii. Nisce vomitive ce-i fură administrate cu dibăciă determinară o reacțiă in starea bolnavei, care putu in fine sē dea esplicația celorl intēplate. Doctorul Casimir băgă numai decâtu de sēmă fatala greșelă a colegului sēu care, in locu de unu pravu laxativu, intrebuintase strichnina. Cu toții alergară la d. Peladanu, care fu gāsitu pe scānduri inanimatū; nenorocitul fu șese trāsnițu in cabinetul sēu, de teribila otravă, câteva momente după plecarea clientei sale. D-na Rassignier este cu totul afară de pericolu.

**

O reuniune sau societate nouă secretă s'a formatu in Germania. Scopul acestei societăți secrete este, de a esercita artele Buddhiștilor esoteriți. Societatea stă sub conducerea secretă a adeptilor teoriei Coot-Houmi in India și are ca președinte unu Dr. St. S. din München. Membrii se recrutează mai cu sēmă din aristocrația și dintre omenii invēțați. Baronul Carolu du Prel din München și baronul Hoffmann din Lipsca, cari sunt cunoscuți in cercurile omenilor invēțați, stau in legătură cu acēstă societate. Doctrina esoterică s'a păzitu până acuma cu multă gelozia. Vederile naturalistice dintr'ēnsa sunt cu totul noue cugetătorilor europeni. Englesul A. P. Sinnett a cercatū mai întēiu ca sē dea o haină sciințifică doctrinei esoterice, care este doctrina cauzelor spirițuale și a efectelor lor, a conșciinței supratereștre, a desvoltării sēu evoluțiōni universului. Elu dīce, că acēstă doctrină este unica doctrină religiōsă, care se pōte împăca ușor cu adevērul acēlea ale sciințelor naturale, care le-au produsu scrutările cele noue pe tērēmurile corēspunștōre.

Editor: Iacobu Mureșianu.

Redactor responsabil: Dr. Aurel Mureșianu.

lipă, nici nu a rēmasu pe d-lu Beșanu sē-i spele obrazul in fața autorității publice, ci m'a îndemnatu apostrofarea vice-comitetului despre unii *rătăciți* sub care cuvēntu deă a înțelesu pe cei nemulțămīți, atunci sciu, că și la mine i-a mersu gândul, căci am esperiatu și până acum dragostea d-sale. Da, eu sum nemulțămītu și cred că mai dreptu interpretezu sentimentele poporului românescu din acestu comitatū, când susținū, că și acēsta e nemulțămītu cu sistema actuală, in care tōte bunătățile vieții publice și tōte venitele statului se intrebuinteză numai pentru susținerea și întărirea elementului maghiar; ēră interesele și drepturile naționalităților sunt nesocotite, bărbații lor lăsați fără pită s'au silitu a lua lumea in capu.

Cu acēstă stare a lucrurilor nu putem fi mulțămīți, noi însē pentru acēstă convingere a noastră nu putem fi declarați de rătăciți, nici identificați cu irredenta română, căci niciodată nu ne-amū luptatū decâtu cu arme legale și pe teren legalu. Aceia, cari in nemulțămīrea lor, produsă prin sistema rea și stricaciōsă, au încercatū a recurge la arme ilegale, sunt desperați, noi îi compătīmim și îi combatem. Asecurările d-lui Beșanu basate pe istoria sunt întemeiate, căci părinții noștri s'au luptatū alături cu Ungurii pentru patria comună, dēr o scie d-lu Beșanu și toți o esperiamū pe fiă rare ții, că orice asigurări sē facemū, Ungurii nu ne credū nimic, căci politica lor de exclusivitate nu le iartă a ne crede, fiindcă ei au lipsă de acēstă necredință, ea de unu pretestu, pentru ca sē pōtă continua sistema lor avantajōsă, ēr nou ē desastroasă. ēr in privința alipirei și fidelității cātră tron și dinastiă, pe Unguri nu îi putem privi de singurii păzitori ai aceleia, lase-o acēsta popōrelor din țēră, și deosebitu poporul român nu are lipsă a lua invēțatură dela nime in astă privință, căci noi Romāni nu amū scrisu nici când și nu vomū serie pe stēgul nostru acea, ce s'a buciematū la 1849 cā dinastia, care dă pradă esistența unui popor, renunță la credința și fidelitatea acēstui.

Dlū vice-comite dīce, că nu a aflatū legătură in irredenta română și populațiunea din acestu comitatū, mē bucurū de acēsta și credū că nici nu va află, dēr stăriască și la mulțămīrea poporului, stăriască la realizarea egalei îndreptățiri, atunci încă își va implini o datorință sacră cātră patriă și cātră popor și irredentiști in acestu comitatū, precum nu au fost și nu sunt nici nu vorū fi.

Sylvio.

SCOLA DIN LĂPUȘU.

Din cercul Lăpușului, 1 Octombrie 1885.

Dle Redactor! Sunt in plăcuta pozițiune de a vē comunica o scire forte imbucurătoare pentru românimea din acestu ținut. In o corespondență, „de sub Cibleșu” cu data 1 Martie a. c. publicată in Nr. 47 și 48 alu prețuitului D-vostre țiaru, s'a făcutu o descriere mai detaiată a scōlelor române centrale din comitatul Solnocu-Dobēca și in specialu despre scō'a principală din Lăpușul-ungurescu. In acea corespondență se dīce: „decăderea acēstei scōle ar aduce cu sine decăderea invēțământului și a instrucțiōnei in intregu cercul (Lăpușului)”. Și pe dreptu. In intregu cercul nostru abia se mai pōte afla vr'o scōlă de „dōmne ajută”. Apoi unde sē se pregătēscă copii pentru gimnasiu, decă nu in scōla acēstă?

Din anul 1878 până acum, funcționă in acea scōlă numai unu invēțatoru. Imprejurările grele materiale pricinuiu acēsta, și cu toții priveamū cu durere la decăderea acēlei scōle, care era odată in flōre și-și producea fructele binefăcătoare. Dorința primă a tuturor era, ca sē se pōtă ridica încă barem unu postu de invēțatoru secundar, la ceea ce ținea și corespondentul amintitū de sub Cibleșu. „Și acēsta o amū ajunsu.”

Acēsta dorință ni s'a realizatū prin stăruița și ingrijirea neintreruptă de acēstă scōlă și de sōrtea ei a stimatului d-nū Gabrielu Manu adv. in Deșiu, care, ca

președinte alu comitetului scolaru, a adus lucrul acolo încātū imbunătățindu-se starea fondului scōlei și *contândū și la ajutorul Asociaț. transilvane* se va putē susține și unu invēțatoru secundar. Romāni din cercul Lăpușului îi vorū fi pururea recunoscătoru d-lui Manu pentru stăruițele sale.

Inainte de a fini, aducū aminte Lăpușenilor ce a ce a dīs unu distinsu bărbatū român: »pārghia prin care o societate se pōte ridica la nivelul binelui și alu adevērului este instrucțiōnea, de ea ca de o stānca se sfarmă miseria, ignoranța și prejudiciul. « Decī sē ne nisumim cu toții a asigura viitorul acēstei scōle, sē tindemū mână de ajutoru prea stimatului președinte alu comitetului scōlei ca sē ne vedemū realizatā dorința fierbinte, in florirea scōlei din Lăpuș.

Sē ne punemū la inimă și sē ne ingrijimū de creșterea și instrucțiōnea tinerimei căci precum dīce acelașu bărbatū distinsu: »Unu popor a pututū trăi in trecutū cum a datū Dđeu, lāsāndu sēu nelāsāndu urme de esistența sa, dēr de astăzi inainte garanța, că unu popor va putē trăi este numai in instrucțiōne. « Și ērăși: »scōla este pentru viitorii cetățeni mai multu decâtu unu isvoru de cunoscințe folositoare in societate, ea devine Iordanul in care sufletele tinere primescū adevēratul botezū alu patriotismului. «

Scōla română din Lăpușul-ungurescu dela întemeierea ei până in prezentu a fostu pentru Romāni din cercul nostru adevērată vatră de patriotismu la care s'a încălțitū inima tinerimei. Urmāndu intru tōte prescrierilor legi și scopului fundatorilor ei, s'a nisuit in linia paralelă a rēspāndi cunoscința limbilor patriei, ēr față de limba română s'a ținutū strinsu de dīs'a: „limba noastră română trebe invēțată și iubită nu numai fiindcă e cea mai frumoasă și ne aparține, dēr fiindcă este cea mai mare și mai adevērată urmă ce gigantica Romă a lāsātū in lume. «

M. U. S.

SCRIRI TELEGRAFICE.

(Serv. part. alu «Gaz. Trans.»)

TĒRGU-MUREȘULUI, 14 Octombrie. — Părechea princiară de corōnă, archiducele Frederic și o numărōsă suită au sositū ađi diminețā aci. După o scurtă ședere, și-au continuatū călătoria la Gurghiu, unde vorū face vēnătōre. S'a luatū in perspectivă, a face o visită părechei regale la Sinaia.

CLUȘIU, 14 Octombrie. — Comitetul reuniōnei de cultură (?) a hotărītū sē se prelucreze unu planu pentru reconstruirea Ardēlului (ce nāsdrāvāniā o mai fi și asta? — Red.) și stabili ordinea de lucrări pentru filiale, care sunt deja in numărū de 30.

CONSTANTINOPOLU, 14 Octombrie. — Inarmările Turciei continuă, deja arū sta la dispozițiā 150,000 de omeni.

VIENA, 14 Octombrie. — Editorul fōiei slave „Lev” (Leulu), Reyskal Lazansky, a fostu arestatū pentru diferite delictē de escrocheriā (inșelătōriā). — Cercurile Vienei sunt in violentă agitațiōne in contra propunerii făcute de Menger, ca sē se restrīngă rēpausul de Duminecă. Antisemiții au intențiōnea sē arangeze unu meetingu de alegători.

insē năbușeșce rēscōla cu dorobanți și pune mână pe Grozea, care e închisū impreună cu alți 30 de țeranī, și stau la închisōre 7 ani. Scāpāndu de aci cu 17 cari mai rēmāsese in viață, se constituī in bandă sub conducerea lui Grozea, care rēsbună apoi, prin multe morți și jăfuiri ale ciocolorū, suferințele poporului.

Prin imprejurări de acēstea suntū impinși toți eroii scrierilor ce analizamū in viēța haiducēscă. Pentru a menține interesul, autorii mai țesū in lāuntrul povestirii lor cāte o intrigă, care nu se lēgă cu inceputul. Așa d. e., in haiducul Grozea amorul unuia din banda lui Grozea, Alexe, pentru soția căpitanului sēu. Atātū țēsătura intrigei este slabă in tōte acēste scrieri, cātū și apropierea de adevēru, după care romanul se cere a ținde in țilele noastre, nu este respectatā. Așa, spre exemplu, in Corbea gāsīmū in destul de extraordinarū ca iubita acēstui țeranū sē fiā o fētă de boerū, fără a se motiva prin nimic acēstū amoru nepotrivitū. Apoi ce sē dīcemū despre consecvența autorului in descrierea figurilor ce le pune in scenă, când la inceputu face pe Maria cu pērul așa de blondū, încātū abia se deosebia de riul de betelă ce-i curgea pe umerile sale, pentru a o preface peste câteva pagini in o brună cu pērul negru ca pana corbului.

Ca stilu, acēste scrieri lasă ērăși de doritū. Limba in care ele suntū alcătuite, este plină de franțuzisme și

intorsătura frasei nu este de locu populară, precum vrea sē fiā subiectul ce ele tratēză. In deobște acēste producțiuni suntū mai pe josu de mediocre și cu tōte acēstea ele au unu mare rēsnetū in poporul nostru. Este, pentru a dīce astfelu, singura literatură intr'adevērū căutată.

După cātū am aflatū, se vëndū pe anu din acēste scrieri mii de esemplare și de acēea numărul lor sporeșce pe ții ce merge. Este o clasă intrēgă de omeni, care le cetesce, pe care îi interesēză, cărora le procură o adevērată petrecere intelectuală, omeni cari de altfelu n'arū găsi o plăcere la cetirea unor novele de altu genū, de altminteri bine alcătuite și frumosu stilisate.

Care sē fiā esplicarea acēstui faptu in destul de extraordinarū, ca intr'unu timpu de liniște, de viēța orēnduită, de justițiā echilibratā, in care nu mai ai nevoia sē-ți faci dreptatea singurū, sē se iubescă de poporul nostru tocmai țrețirea acelorū figurī, cari represintau altă dată simbolul desordinei sociale? Cum se face de haiducii suntū atātū de iubiți și celebrați in timpurile noastre?

Noi credemū, că acēstă reitōrcere a minții poporului cātră trecutū, acēstă interesare pentru suferințele unui timpu ce ne atinge de aprōpe, este unu semn viu

alū iubirei de țēră ce se manifestēză in elu. Când străbunii noștri suferiau, ei suferiau individualu; îi dure apentru dēnșii nu atātū pentru țēra lor, căci rēul obștescu dispărea inainte mārīmii rēului individualu.

Astăzi când poporul nostru simpatisēză cu acēi rēsbunători ai sōrtei sale amărite, elu este insufletitū de unu simțēmēntu generalu, *altruistū*, cum spunū moralisti seculului nostru, și trebe sē ne bucurāmū vēdēndu acēstū interesare a poporului de trecutul sēu, ori cātū de imperfect ar fi forma literarā, in care acēstū interesu s manifestēză.

Apoi ori cum sē fiā, acēști haiduci, cari desidū intrēga organizare socială, cari se punū in luptă cu tōtă puterea statului pentru a rēsbuna nedreptatea lor, suntū figurī interesante, dramatice; este partea seriōsă din viēța noastră, lāsātă de timpul trecutū, pe când actualitatea ce ne înfățișēză ea?

In imensa ei majoritate o galeria de caraghioși, bunī de a fi trecuți sub biciuirea satirei și a comediei, iar nu niște figurī cari sē insufe simpatie celorl ce vorū priai la ele.

„Vonța Națională”.

Cursul la burza de Viena

din 13 Octombrie st. n. 1885.

Rentă de aur 4%	96 45	Bonuri croato-slavone	102.—
Rentă de hârtie 5%	89.30	Despăgubire p. dijma de vinut ung.	97 75
Imprumutul căilor ferate ungare	148.—	Imprumutul cu premiu ung.	117.
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostiu ung. (1-ma emisiune)	96.—	Losurile pentru regulara Tisei și Segedinului	120.
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostiu ung. (2-a emisiune)	125	Renta de hârtie austriacă	80 80
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostiu ung. (3-a emisiune)	109.—	Renta de arg. austr.	81 69
Bonuri rurale ungare	101.50	Renta de aur austr.	108 45
Bonuri cu cl. de sortare	101.50	Losurile din 1860	133 75
Bonuri rurale Banat-Timiș	102.25	Acțiunile băncii austro-ungare	85 4—
Bonuri cu cl. de sortare	101.50	Act. băncii de credit ung.	280.25
Bonuri rurale transilvane	101.50	Act. băncii de credit austr.	278 50
		Argintul — Galbini împărătesc	5.98
		Napoleon-d'or	10.00
		Mărci 100 imp. germ.	61.90
		Londra 10 Livres sterlinge	125.25

Bursa de București.

Cota oficială dela 28 Septembrie st. v. 1885.

	Cump.	vend.
Renta română (5%)	86	86 3/4
Renta rom. amort. (5%)	92	93
» convert. (6%)	87	88
Impr. oraș. Buc. (20 fr.)	30	32
Credit fonc. rural (7%)	100 1/2	101 1/2
» » (5%)	85 1/2	86 1/2
» » urban (7%)	97	98
» » (6%)	90	91
» » (5%)	80 1/2	81 1/2
Banca națională a României	1120	1130
Ac. de asig. Dacia-Rom.	250	255
» » Națională	205	210
Aur	12.25	12.75
Bancnote austriace contra aur.	2.02	2.04

Cursul pieței Brașov

din 12 Octombrie st. n. 1885.

Bancnote românesce	Cump.	8 82	Vend.	8 86
Argint românesc		8.75		8.80
Napoleon-d'or		9.96		10.—
Lire turcesce		11.17		11.25
Imperiali		10.15		10.20
Galbeni		5.90		6.—
Scrisurile fonc. » Albina		100.50		101.—
Ruble Rusesce		122.—		123.—
Discountul		7—10 %		pe an.

Numere singuratică à 5 cr. din „Gazeta Transilvaniei“ se pot cumpăra în tutungeria lui I. GROSS.

Concursu.

(1-3)

Pentru ocuparea postului de învățător la școala confesională greco-catolică din comuna MOCODU în vicariatul Năsăudului, cu un salariu anual de 200 fl. v. a. și cuartir liber, se scrie concursu.

Doritorii de a ocupa acestu postu au a-și așterne suplicile provădate cu documentu de cualificațiune și din limba maghiară la subscrisul senatului școlastic până în 25 Octombrie 1885 st. n., în care și la 2 ore va fi alegerea.

Din ședința senatului școlastic gr. cat.

Mocodă în 11 Octombrie 1885.

Președintele:

Leonu Verticu.

Notarul:

Stefanu Puica.

AVISU.

(1-6)

Ațe de cusutu pentru mașine, depănate pe roțițe, lungimea firului 275 metri, productu Austriacu, propria fabricațiune a vestitei firme „Math. Salcher & Söhne“ în Viena, apărate prin registrata marcă de „lebede“ la c. r. tribunalulu pentru comerțu în Viena, care concurează ațu cu cualitatea supremă câtu și în costu cu oru ce asemenea productu englesescu, încatu totu mai tare ocupă terenu consumărei.

Depositulu acestei ațe unde se consumă după prețulu originalu se află pentru urbiulu Brașovului și alu comitatului esclusiv numai la

Szent Iványi Sóma.

Strada Vămei, 564.

Anunțăm acelu onorați cetitori, cari voru binevoi a se abonă la foia noastră de aici încolo, că avem încă în rezervă numeru dela începutulu anului 1885 prin urmare potu se aibă colecțiunea completă.

Mersulu trenurilor

pe linia Predeal-Budapesta și pe linia Teiuș-Arad-Budapesta a tei ferate orientale de stat reg. ung.

Predeal-Budapesta					Budapesta-Predeal					Teiuș-Arad-Budapesta				Budapesta-Arad-Teiuș.				
Tren de persoane	Tren accelerat	Tren omnibus	Tren omnibus		Tren omnibus	Tren accelerat	Tren omnibus	Tren de persoane	Tren omnibus	Tren omnibus	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren accelerat	Tren omnibus	Tren de persoane	Tren omnibus	Tren omnibus	
Bucuresci	—	5.00	7.45	—	Viena	—	7.15	—	—	—	Teiuș	11.09	—	3.56	Viena	11.00	7.15	—
Predeal	—	9.45	12.50	—	Budapesta	6.47	1.45	3.15	6.20	8.00	Alba-Iulia	11.46	—	4.27	Budapesta	8.05	1.45	8.00
Timiș	—	10.11	1.40	—	Szolnok	10.37	3.41	7.29	9.11	11.40	Vintulu de jos	12.20	—	4.53	Szolnok	11.02	3.44	11.40
Brașov	—	10.44	2.27	—	P. Ladány	1.44	5.21	8.27	11.26	2.31	Șibot	12.52	—	5.19	Arad	11.12	4.02	12.00
Feldiôra	6.22	10.51	2.55	—	Oradea mare	5.33	6.41	—	1.28	—	Orăștia	1.19	—	5.41	Glogovaț	3.37	7.53	5.25
Apatia	7.01	11.18	3.38	—	Várad-Velenceze	—	—	9.45	2.00	—	Simeria (Piski)	1.48	—	6.08	Gyrok	4.13	—	6.19
Agostonfalva	7.33	11.36	4.17	—	Fugyi-Vásárhely	—	—	9.59	2.11	—	Deva	2.35	—	6.39	Pauliș	4.38	—	6.46
Homorod	8.01	11.51	4.47	—	Mező-Telegd	—	7.14	10.28	2.34	—	Branicica	3.04	—	7.04	Radna-Lipova	4.51	—	7.00
Hașfaleu	8.45	12.23	5.42	—	Rév	—	7.42	11.36	3.18	—	Ilia	3.36	—	7.29	Conop	5.10	—	7.23
Sighișoara	10.10	1.19	7.37	—	Bratca	—	—	12.10	3.41	—	Gurasada	3.50	—	7.41	Bérvova	5.38	—	7.51
Elisabetopole	10.29	1.30	8.01	—	Bucia	—	—	12.43	4.01	—	Zam	4.25	—	8.12	Soborșin	5.57	—	8.10
Mediaș	10.39	1.37	8.21	—	Ciucia	—	8.31	1.31	4.26	—	Soborșin	5.09	—	8.49	Zam	6.42	—	5.58
Copsa mică	11.19	2.05	9.05	—	Huedin	—	9.01	2.56	5.08	—	Bérvova	5.56	—	9.29	Gurasada	7.14	—	9.28
Micăsasa	11.54	2.25	9.43	—	Stana	—	—	3.29	5.27	—	Conop	6.18	—	9.49	Ilia	7.43	—	9.56
Blașu	12.12	2.36	10.02	—	Aghiriș	—	—	4.00	5.50	—	Radna-Lipova	6.57	6.14	10.23	Ilia	8.01	—	10.17
Crăciunel	12.56	—	6.20	—	Ghirbău	—	—	4.18	6.02	—	Pauliș	7.12	6.30	10.37	Branicica	8.21	—	10.38
Teiuș	1.30	3.13	6.59	—	Nedeșdu	—	—	4.36	6.24	—	Gyrok	7.27	6.47	10.52	Deva	8.47	—	11.05
Aiud	1.45	—	7.15	—	Clușin	—	10.01	5.05	6.43	—	Glogovaț	7.56	7.17	11.18	Simeria (Piski)	9.05	—	11.23
Vișeu	2.11	3.40	7.43	—	Apahida	12.05	10.16	—	7.03	—	Arad	8.10	7.32	11.32	Orăștia	10.10	—	12.24
Aiud	2.55	4.01	8.29	—	Ghiris	12.31	—	—	7.26	—	Szolnok	2.39	12.00	4.53	Șibot	10.43	—	12.53
Vintulu de sus	3.17	—	8.55	—	Cucerdea	2.16	11.24	—	8.51	—	Budapesta	3.16	12.14	5.10	Vintulu de jos	11.04	—	1.22
Uiôra	3.24	—	9.04	—	Uioara	3.12	11.43	—	9.31	—	Viena	7.10	2.10	8.16	Alba-Iulia	11.19	—	1.40
Cucerdea	3.31	4.24	9.12	—	Vintulu de sus	3.41	—	—	9.51	—	Teiuș	—	8.00	6.05	Teiuș	12.05	—	2.24
Ghiris	4.09	4.49	10.23	—	Aiud	3.50	—	—	9.58	—	Arad-Timișoara			Simeria (Piski) Petroșeni				
Apahida	5.36	—	12.32	—	Teiuș	4.25	12.08	—	10.24	—	Tren omnibus	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren omnibus	Tren omnibus	
Clușin	5.56	5.58	12.59	—	Crăciunel	4.50	12.22	—	10.44	—	Arad	6.00	12.55	8.25	Simeria	6.30	11.50	2.23
Nedeșdu	6.08	6.08	—	8.00	Blașu	5.41	—	—	11.28	—	Aradul nou	6.25	1.21	8.36	Streiu	7.05	12.27	3.00
Ghirbău	6.29	—	—	8.34	Micăsasa	6.03	12.57	—	11.44	—	Németh-Ság	6.50	1.46	8.54	Hățeg	7.53	1.19	3.49
Aghiriș	6.45	—	—	8.59	Copsa mică	6.40	—	—	12.18	—	Vinga	7.19	2.18	9.13	Pui	8.46	2.10	4.40
Stana	7.00	—	—	9.34	Mediaș	7.00	1.27	—	12.36	—	Orczifalva	7.38	2.36	9.25	Crivadia	9.33	2.57	5.28
Huedin	7.26	—	—	10.16	Elisabetopole	—	—	—	—	—	Merczifalva	7.56	2.53	9.36	Banița	10.11	3.35	6.07
Ciucia	7.48	7.14	—	11.04	Sighișoara	—	2.06	—	1.56	6.40	Timișoara	8.42	3.40	10.06	Petroșeni	10.43	4.04	6.39
Bucia	8.28	7.43	—	12.17	Hașfaleu	—	2.31	—	2.34	7.20	Timișoara-Arad			Petroșeni-Simeria (Piski)				
Bratca	8.47	—	—	12.47	Homorod	—	2.50	—	3.02	8.01	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren omnibus	Tren omnibus	Tren de persoane	Tren omnibus	Tren omnibus	
Rév	9.06	—	—	1.21	Agostonfalva	—	3.43	—	4.41	10.05	Timișoara	6.07	12.25	5.00	Petroșeni	6.49	9.33	5.28
Mező-Telegd	9.26	8.22	—	2.05	Apatia	—	4.19	—	5.30	11.02	Merczifalva	6.40	1.16	5.50	Banița	7.27	10.14	6.08
Fugyi-Vásárhely	10.01	8.48	—	3.08	Feldiôra	—	4.34	—	6.03	11.37	Orczifalva	6.51	1.34	6.07	Crivadia	8.06	10.54	6.45
Várad-Velinte	10.20	—	—	3.39	Brașov	—	4.53	—	6.35	12.14	Vinga	7.08	2.04	6.32	Pui	8.50	11.27	7.35
Oradia-mare	10.37	9.13	—	3.55	Timiș	—	5.20	—	7.14	1.09	Németh-Ság	7.23	2.25	6.53	Hățeg	9.31	12.17	8.02
P. Ladány	10.51	9.18	10.37	4.03	Predeal	—	6.07	—	—	2.48	Aradul nou	7.40	2.54	7.24	Streiu	10.16	12.58	8.44
Szolnok	12.37	10.31	12.59	—	Bucuresci	—	6.32	—	—	3.23	Arad	7.50	3.10	7.40	Simeria	10.53	1.35	9.15
Buda-pesta	6.00	2.10	10.05	10.30			7.30	—	—	4.56								
Viena	6.35	2.45	10.50	—			11.35	—	—	9.40								
	3.00	8.00	6.05	—														

Nota: Orele de noapte sunt cele dintre liniile grose.

Tipografia ALEXI, Brașov.